

OLIMPIADA LINGWISTYKI MATEMATYCZNEJ 2013/14

zawody II etapu (eliminacje okręgowe)

Na rozwiązanie wszystkich zadań przeznaczone jest 180 minut.

Rozwiązanie każdego zadania należy napisać na osobnej kartce, podpisując ją imieniem i nazwiskiem drukowanymi literami oraz wyraźnie opatrując numerem zadania.

Za rozwiązania poszczególnych zadań możesz zdobyć kolejno 30 + 24 + 31 + 35 pkt.

Zad. 1. Poniżej podano (w przypadkowej kolejności) zapisane po misztecku¹ liczby

1507, 1999, 3401, 3626, 7633, 9357, 10050.

$A =$ kumi tuvi cha'un kumi xiko cha'un kumi

$B =$ uni tuvi cha'un xiko ucha

$C =$ iin titin uni tuvi ucha xiko cha'un uvi

$D =$ iin² tuvi oko iñu

$E =$ iin titin u'un tuvi uvi xiko uchi

$F =$ una tuvi uchi xiko iin

$G =$ cha'un kumi tuvi oko uchi uni

1.1 (6 pkt) Dopasuj litery do zapisów cyfrowych.

1.2 (12 pkt) Zapisz cyframi:

$x =$ cha'un iin tuvi uni xiko una

$y =$ iin titin uchi uvi xiko u'un

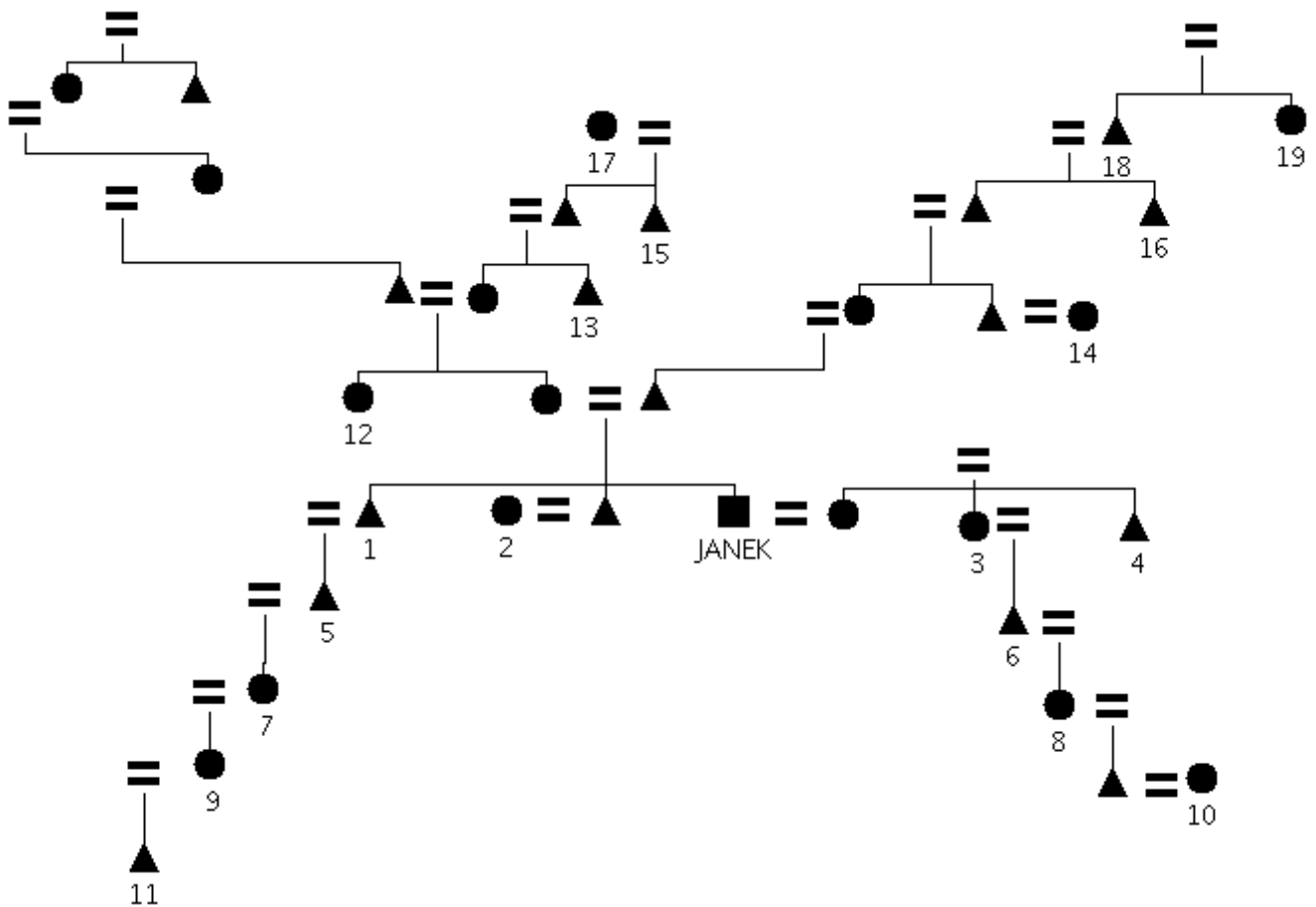
$z =$ iñu tuvi oko iin

1.3 (12 pkt) Zapisz po misztecku: 2338, 5000, 20020.

¹ Należący do rodziny oto-mangueskiej język ok. 500 tys. Indian Miszteków, zamieszkujących głównie południowe stany Meksyku. Uważany jest często za makrojęzyk, czyli język posiadający wiele w różnym stopniu wzajemnie zrozumiałych wariantów (w wypadku miszteckiego ma ich być ponad 50). W zadaniu wykorzystano wariant miszteckiego z Santa María Zacatepec, którym posługuje się około 2570 osób, i przedstawiono jego archaiczny system liczebnikowy, ponieważ pod wpływem języka hiszpańskiego wyższe liczebniki uległy przekształceniom.

² W normalnym zapisie ortograficznym nie zaznacza się występujących w miszteckim tonów (wysoki, średni, niski). Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy ich oznaczenie jest niezbędne do rozróżnienia znaczeń wyrazów. (Wtedy zaznacza się ton wysoki).

Zad. 2. Oto diagram przedstawiający rodzinę Janka.

Poniżej zaszyfrowano relacje pokrewieństwa lub powinowactwa opisujące, kim dla Janka (oznaczonego kwadratem pośrodku diagramu) są członkowie rodziny oznaczeni numerami.

A. ★	K. ★◆❖
B. ●○★✚	L. ✚⊕
C. ●○●★	Ł. ○○●★
D. ✚★	M. ✚⊕◆
E. ★✚	N. ★◆❖❖
F. ✚⊕◆❖◆✚	O. ★◆❖❖◆
G. ○⊕	P. ✚⊕◆❖
H. ●○●●	R. ★◆
I. ○○★	S. ●○●●⊕
J. ○○●○	

2.1 (18 pkt) Dopasuj liczby do liter, jeśli ○●○○★ to brat babki ojca matki Janka.

2.2 (6 pkt) Zapisz użytym tu szyfrem wszystkie osoby, dla których Janek byłby dziadkiem.

Zad. 3.

Poniżej podano 31 słów języka malgaskiego* oraz, w przypadkowej kolejności, ich tłumaczenia.

I. mpanoratra, II. fiodinana, III. mivady, IV. mifanasa, V. mpanjaitra, VI. mpanadina, VII. fanjairana, VIII. mampianatra, IX. mpampianatra, X. manoratra, XI. fanoratana, XII. mpivady, XIII. mifanoratra, XIV. manasa, XV. misandratra, XVI. fanandratana, XVII. miharatra, XVIII. mampiodina, XIX. mampanaratra, XX. fiharatra, XXI. manantona, XXII. manadina, XXIII. mifanangole, XXIV. maneho, XXV. misasa, XXVI. mianatra, XXVII. manandratra, XXVIII. fisandratana, XXIX. miseho, XXX. mpianatra, XXXI. miodina

1. podniesienie (czegoś), 2. uczyć się, 3. powodować, że ktoś się buntuje, 4. małżonek, 5. wieszać, 6. myć się, 7. igła, 8. nauczyciel, 9. pisać, 10. pobrać się, 11. pisać do siebie, 12. podnieść, 13. buntować się, 14. uniesienie (emocjonalne), 15. myć się nawzajem, 16. powodować, że ktoś goli (kogoś), 17. przybory do pisania, 18. brzytwa, 19. egzaminować, 20. pisarz, 21. egzaminator, 22. pokazać, 23. myć, 24. krawiec, 25. uwodzić się nawzajem, 26. powodować, że ktoś się uczy, 27. bunt, 28. podnieść się, 29. uczeń, 30. pokazać się, 31. golić się

3.1 (15 pkt) Przyporządkuj tłumaczenia do słów malgaskich.

3.2 (8 pkt) Przetłumacz na polski.

a) mpanangole, b) mampanasa, c) mihantona, d) fihantonana

3.3 (8 pkt) Przetłumacz na malgaski.

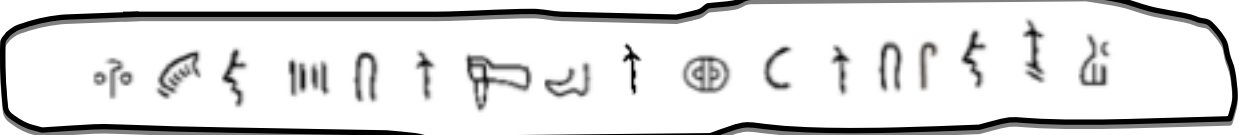
a) szyć, b) buntownik, c) golibroda, d) uwodzić

* Język z rodziny austronezyjskiej, urzędowy (obok francuskiego) na Madagaskarze, używany także na okolicznych wyspach, w sumie kilkanaście milionów użytkowników.

Zad. 4. Poniżej znajdziesz fragmenty oryginalnych tekstów zapisanych w języku luwijskim³ za pomocą tzw. hieroglifów luwijskich⁴. Poniższe teksty zostały odczytane z hetyckich steli⁵, posągów lub innych dokumentów, przeanalizowane przez językoznawców i zapisane tu komputerową czcionką.

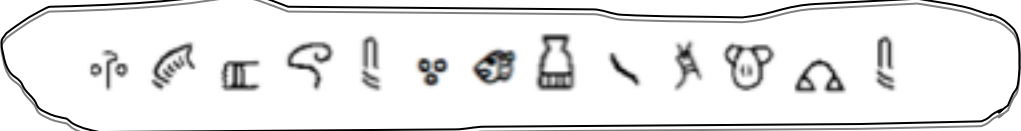
I.

II.

III.

IV.

V.

VI.

VII.

³ Język należący do wymarłej anatolijskiej rodziny językowej (obok hetyckiego, kapadockiego, lidyjskiego), używany w państwie Hetytów (położonego w Azji Mniejszej) w III-I tysiącleciu p.n.e.

⁴ Zwane również hetyckim pismem hieroglificznym, to mieszany zapis logograficzno-fonetyczny, który został stworzony na terytoriach państwa Hetytów i służył do zapisu języka luwijskiego. Pismo to było konsekwentnie stosowane obok zapisu klinowego od ok. XIV do VII w. p.n.e.

⁵ Typ kamiennego pomnika nagrobnego z inskrypcją lub płaskorzeźbami. Na terytorium Bliskiego Wschodu były one stosowane do upamiętniania dokonań władców lub ku czci bogów i bogiń (sem. „baal” i „ba’alat”, luv. „pahaletti”).

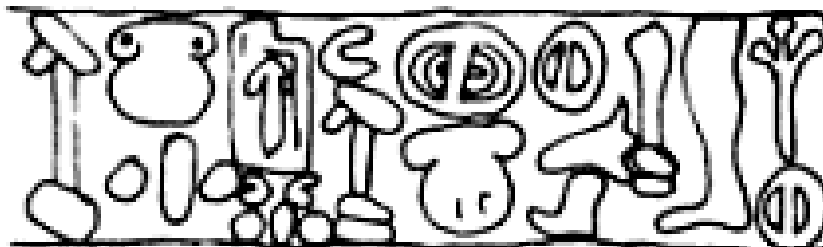
4.1 (12 pkt) Dopasuj podane transliteracje do zapisów I-VII.

1. AQUILAwamu DEUSniizi LITUUSázata
2. wamu sàmaia ANIMAL.BESTIASára pipasaia
3. wamu ámiizi tátizi DEUSnizii LITUUSázata
4. apawa za DEUSniza CUMni ANNUSsalizasa PANIS túrapisa pipasaha
5. wamuta ámi tátii THRONUSisàtaratii SOLIUMisànuwata
6. awa VACUUSTanata SOLIUMisànuwaha
7. wa matáa zatii PODIUMhumati SOLIUMisànúwaha

4.2 (12 pkt) Do transliteracji dopasuj tłumaczenia.

- A. ... i moi ojcowski bogowie kochali mnie.
- B. ... i daje mi za strzelanie dzikie zwierzęta.
- C. ... i osiadłem na spustoszonych [ziemiach].
- D. ... i na tym podium posadziłem ich.
- E. ... i bogowie kochali moje czasy.
- F. ... i posadzili mnie na tronie mojego ojca.
- G. ... i dla nich daję [ofiary:] bogom roczny chleb.

Praca badaczy starożytnych pism jest jednak dużo trudniejsza... Poniżej zamieszczono rysunek autentycznego zapisu hieroglificznego, który znaleziono w starożytnym mieście Hamatt (dzisiejszy Qalaat al-Madiq w Syrii), jeszcze bez poprawek badaczy i w postaci prawdziwych hieroglifów, a nie czcionki.

4.3 (11 pkt) Dokonaj transliteracji wszystkich hieroglifów użytych w przedstawionym na obrazku tekście, które jesteś w stanie zidentyfikować, i podaj jego prawdopodobne tłumaczenie.

OLIMPIADA LINGWISTYKI MATEMATYCZNEJ 2013/14
zawody II etapu (eliminacje okręgowe) – odpowiedzi i schemat oceniania

1.1 (za jedno dopasowanie 0 pkt, każde dalsze po 1 pkt)

$A = 1999, B = 1507, C = 9357, D = 3626, E = 10050, F = 3401, G = 7633$

1.2-3 (4 pkt za każdą poprawną odp., 2 pkt za odpowiedź z jednym błędem)

$x = 6468, y = 8245, z = 2429$ 2338 = u'un tuvi cha'un iin xiko cha'un uni
5000 = uchi uvi tuvi uchi xiko
20020 = uvi titin uchi tuvi oko

Objaśnienie (poza punktacją): system bazujący na dwudziestkowym. Osobne nazwy dla liczb do 10, 15 i pojedynczej dwudziestki. Liczby pomiędzy tworzy się jako '10 n ' lub '15 n ', gdzie $n \in \{1, 2, 3, 4\}$.

2.1 (za jedno dopasowanie 0 pkt, każde dalsze po 1 pkt)

A1, B14, C16, D4, E2, F10, G12, H18, I13, J17, K7, L3, Ł15, M6, N9, O11, P8, R5, S19

2.2 (6 pkt za pełną poprawną odp., -1,5 pkt za każdy brak lub błąd) ◆◆, ◆❖, ❖❖, ❖◆

Uznawaliśmy również podanie dodatkowo małżonków powyższych czworga oraz odpowiedzi, że Janek nie ma wnuków lub że są nimi osoby oznaczone nrmi 7 i 8.

3.1 (za jedno dopasowanie 0 pkt, każde dalsze po 0,5 pkt)

I-20, II-27, III-10, IV-15, V-24, VI-21, VII-7, VIII-26, IX-8, X-9, XI-17, XII-4, XIII-11, XIV-23,
XV-28, XVI-1, XVII-31, XVIII-3, XIX-16, XX-18, XXI-5, XXII-19, XXIII-25, XXIV-22, XXV-6,
XXVI-2, XXVII-12, XXVIII-14, XXIX-30, XXX-29, XXXI-13

3.2 (po 2 pkt za każde poprawne tłumaczenie, 1 pkt za poprawne określenie znaczenia tylko rdzenia słowa)

- a) uwodziciel
- b) powodować, że ktoś myje (kogoś, coś)
- c) wieszać się
- d) wieszak (uznawaliśmy także: 'szubienica', 'wieszanie', 'powieszenie')

3.3 (po 2 pkt za w pełni poprawną formę, 1 pkt za właściwy przynajmniej jeden morfem)

- a) manjaitra, b) mpiodina, c) mpanaratra, d) manangole.

Objaśnienie (poza punktacją)

Pojawiający się w formach czasownika morfem 'mi-' oznacza czasowniki nieprzechodnie (w zadaniu wszystkie są zwrotne), a 'man-' – przechodnie. Formy pochodne otrzymuje się przez zastąpienie początkowego *m* przedrostkiem:

'mif-' – formy zwrotne wzajemne (tzw. recyprokalne),

'mamp-' – formy kauzatywne (oznaczające powodowanie czegoś),

'mp-' – wykonawca czynności (zwykle nazwa zawodu),

'f-' – narzędzie, przedmiot lub rzeczownik abstrakcyjny; czasami występuje w połączeniu z przyrostkiem (nietworzonym w sposób regularny, dlatego zadanie nie wymagało ustalania morfemów dla tej grupy wyrazów).

Jeśli pierwsza spółgłoska rdzenia jest bezdźwięczna, w formach niezwrrotnych wymienia się ona ponadto na *n*.

4.1-2 (w obu zadaniach 0 pkt za jedno dopasowanie, 2 pkt za każde dalsze)

I-7-D
II-5-F
III-3-A
IV-4-G
V-1-E
VI-2-B
VII-6-C

4.3 (9 pkt za transliterację i po 1 pkt, jeśli w zaproponowanym tłumaczeniu wystąpiło słowo „bóg” w liczbie poj. i czasownik związany ze stawianiem lub chodzeniem)

zi, pa, wa, LOGOGRAM1, wa, ni, za, DEUS, pa, ha, la (uznawaliśmy także 'ale'), ti, ia, LOGOGRAM2, nu, ha ('I tę stelę dla bogini postawiłem.')